

SUCCULENTA

Orgaan van de Nederl. Ver. van Vetplantenverzamelaars.

Secretariaat : G. D. DUURSMA, B 185 HUIZUM bij Leeuwarden.

Bijdragen tot de kennis der Crassulaceae.

VII.

Cotyledon (vervolg). Mijn vorige bijdrage, over *Cotyledon*, behoeft nog eenige aanvulling daar ik twee hoogst interessante soorten, uit mijn verzameling, oversloeg.

De eerste daarvan *Cotyledon cristata* (Haw.) D.C. syn *Adromischus cristatus* Lem. behoort tot die planten, welke regen en dauw door bovengrondsche organen kunnen opnemen, in casu door tusschen de bladeren en op den korten, pl.m. 1 cM. dikken stengel voorkomende witte, haarachtige luchtworteltjes die later bruin verkleuren.

De volwassen bladeren zijn 3 a 4 cM. lang, dof-fluweelachtig-olijfgroen, naar den rand toe zwak roodachtig overwaasd en van een merkwaardig voorkomen.

Het gedeelte, waarmede zij aan den stengel verbonden zijn, is slechts ruim 1 mM. dik en zuiver rolrond, hoe verder men naar den bladtop komt hoe breeder het blad wordt tot het pl.m. 1 1/2 cM. breedte en 1/2 cM. dikte bereikt.

Geleidelijk wordt het in doorsnede bijna ovaal om aan den rand van het blad zeer dun afgeplat en, vooral bij het jonge blad, sterk gegolfd te eindigen.

Het heeft dus eenigszins den vorm van een langgerekte, smalle V, waarvan de boven-einden door een boogje \cap verbonden zijn.

Hoewel gewijzigd en veel kleiner, hebben de bladeren wel eenige overeenkomst met die van *Cotyledon Cooperi*.

De andere soort *Cotyledon undulata* Haw. zou het best met *Cotyledon umbilicata* L. vergeleken kunnen worden, wat den bladvorm be-

De grootte van de bijna zuiver cirkelvormige, vleezige, platte bladeren verschilt echter zeer veel en gaat 3 1/2 cM. in doorsnede niet te boven.

Zij verschijnen kruisgewijze, zijn van een frissche lichtgroene kleur (in de zomer) met een oppervlakte, die geheel glad is, evenals (in de winter) het oppervlak der zijden en de gehele plant.

De bloemen verschijnen in groot aantal, de bloemkroon heeft een zee-groene buis met roode slippen.

Courantia Lem. Dit Mexicaansche geslacht werd in 1851 door Le-maire in Le jardin fleuriste I misc. pag. 92 van *Echeveria* afgescheiden en ontving zijn naam ter eere van James Courant, een groot liefhebber van zeldzame planten, voornamelijk cactussen, die te Le Havre leefde.

Het bevat slechts 1 soort, n.l. *Courantia rosea* (Lindl) Lem: Britton en Rose syn *Echeveria rosea* Lindl en *Courantia echeverioides* Lem. *Courantia rosea* is een tot pl.m. 30 cM. hooge vertakte plant met kale stengels en takken, die in het topgedeelte een 20 a 30 tal lancet- tot

spatelvormige tot pl.m. 7 1/2 cM. lange en in het breedste gedeelte 1 1/2 cM. breede, puntig eindigende, zwak roodrandige bladeren dragen.

De met vele roodachtige blaadjes begroeide bloemstengel eindigt in een dikken tros van soms wel 60 a 70 bloemen.

De lijnvormige, rose-rood overwaasde 5 kelkbladeren zijn even lang als de zwak 5 slippige bloemkroon die geel is.

Over het geheel maakt deze uitstekende winterbloeier den indruk van een *Echeveria*, het hoofdverschil tusschen beide geslachten is te vinden in de 10 meeldraden, die vanaf den bloembodem tot aan het midden te zamen gegroeid zijn en zodoende een soort buis vormen.

Crassula L. (Dikblad). *Crassula* is een der uitgebreidste geslachten van de Familie. De bloemen zijn 5-tallig (bij uitzondering 3-4-6-9-tallig). Kelk losbladig. Bloemkroon losbladig of aan den voet tezamen gegroeid. Bloemkroon even groot als — of grooter dan de kelkbladeren. Meeldraden gelijk aan de kelk- en bloembladeren.

Schönland heeft, in Engler und Prantl : Die natürlichen Pflanzenfamilien, dit geslacht verdeeld in 11 secties en een tweetal dezer secties wederom in groepen en komt tot een totaal aantal van 120 soorten, waaraan hij later in verschillende wetenschappelijke werken nog een aantal toevoegt,

Het meerendeel dezer *Crassula*soorten heeft echter nooit den weg tot de verzamelingen gevonden en ik zal er mij dan ook van onthouden ze allen te bespreken.

Het hoofdverspreidingsgebied bevindt zich aan de Kaap (Zuid-Afrika), doch ook noordelijker in Afrika komen soorten voor.

Crassula arborescens Willd., no. 25 van de foto, heeft vleezige, 1 tot 2 M. hooge stengels en takken met zittende, kruisgewijs geplaatste dikke bladeren, die eenigszins op *Cotyledon orbiculata* gelijken.

Zij zijn gaafrandig, vrijwel cirkelrond, tamelijk groot en van een fraai zee-groene kleur met roodachtigen rand.

Het bladoppervlak is bedekt met zeer kleine, typische kuiltjes (huidmondjes) van iets donkerder kleur.

De bij ons zeldzaam voorkomende bloemen zijn rose en verschijnen in Juni (Juli), doch ook zonder die is het een mooie plant, een plaatsje in de verzamelingen overwaard.

Crassula lactea Ait, no. 39 van de foto, heeft grasgroene, kruisgewijs geplaatste, zittende, eenigszins spitse, omgekeerd eivormige bladeren, die aan den voet iets smaller toelopen en daar met elkaar verbonden zijn. Op het voorste 3/4 gedeelte van het blad vinden wij parallel met de bladrand een rij witte stippeltjes.

De stevige, vleezige stengels zijn meestal naar onderen gebogen, bruin van kleur en tot 50 a 60 cM. lang.

Dit is een hoogst aanbevelenswaardigen, zeer gewilligen, winterbloeier die van December tot Maart prijkt met pluimen van honderden sierlijke, witte bloempjes.

Een warm, beschaduwde plaatsje gedurende den zomer, (in de zon worden de bladeren spoedig met brandvlekken overdekt en krijgen zij bovendien een verschrompeld aanzien) en vorstvrij, zeer helder overwinteren zijn de voornaamste cultuurbijzonderheden.

Crassula portulacea Lamk., no. 7 van de foto, eveneens met omgekeerd eivormige, roodrandige bladeren, die aan den voet *niet* verbonden zijn en eenigszins spits uitloopen, vertoont dezelfde puntjes, (stomata), op de bladeren als *Crassula arborescens*.

De bladeren zijn dikwijls roodachtig overwaasd en ook wel bronskleurig.

In Zuid-Afrika, waar deze soort een hoogte van 2 à 2½ M. bereikt, zijn de bladeren in den zomertijd zoo zeer met „wasmeel" overdekt, dat de planten als witte vlekken tegen den achtergrond afsteken.

De bijnaam *Cotyledon articulata* Zuc., duidt op de eigenaardige insnoering der takken ter plaatse waar een bladpaar zich bevindt.

De bloemen, die in onze culturen hoogstzelden voorkomen zijn rose-rood.

De drie bovengenoemde soorten behooren alle tot de *Eucrassula* en wel tot groep I, de „*Latifoliae*" (breedbladigen) van Harvey.

Groep II, de „*Glaucinae*" (zeegroenen) van Harvey, bevat eveneens zeer interessante planten.

Crassula falcata Willd., no. 21 van de foto, is wel een der sterkst op den voorgrond tredende, daar hier de sikkelvormige, bijna horizontaal afstaande, 7 tot 10 cM. lange bladeren, geheel met korte haren bedekt zijn en niet beter dan met grijsgroen fluweel vergeleken kunnen worden. De vleezige, pl.m. 1 M. hooge stam, is eveneens bestoven.

't Is dan ook een buitengewoon gewilde plant, niet alleen door het schoone voorkomen, doch vooral door de in grooten getale verschijnende roode bloemen, waarop het geel der meeldraden heerlijk afsteekt en wel goud gelijk.

Crassula rotundifolia, onder no. 23 op de foto afgebeeld, komt mij voor een in de kweekerijen ontstane variëteit van *Crassula falcata* te zijn met minder scherp uitlopende en eenigszins breder bladeren, die wellicht beter als scheef-oblong beschreven zouden zijn. Ook dit is een zeer fraai gewas.

Crassula perfoliata Linn. Deze van de Kaap afkomstige plant vormt een stam die in het bovengedeelte gevorkt is. De stam is vanaf den grond begroeid met kruisgewijze geplaatste zeer dikke lancetvormige, geleidelijk in een punt eindigende, aan den voet tezamen gegroeide bladeren, die dof grijsgroen zijn en *niet* behaard, 10 à 12½ cM. lang en op het breedste gedeelte pl.m. 2 cM. breed.

Zij zijn eenigszins hol gebogen en hebben een ronde onderzijde.

De bloeiwijze bestaat uit een 3-voudig vertakt soort scherm met talrijke bloemen; de kelkbladeren, die 1/3 der lengte van de bloem bereiken, zijn groen en behaard.

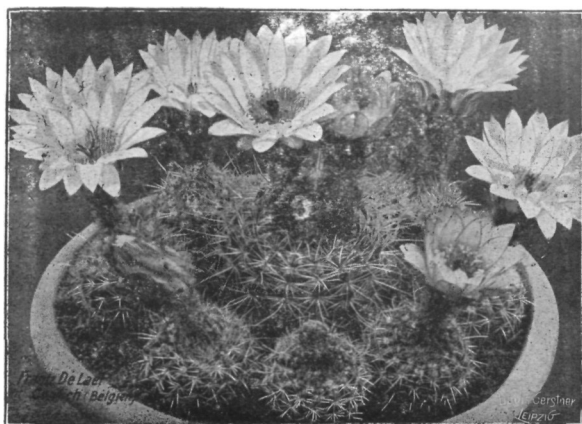
De bloemkroon, die uit 5 losse bladeren bestaat, heeft den vorm van een buis, de bloemblaadjes zijn geel met helderroode afstaandeslippen.

De hier beschreven soorten der groep *Glaucinae* komen in de verzamelingen (ten onrechte) meestal onder den geslachtsnaam *Rochea* voor, dat echter een geheel verschillende groep *Crassulaceae* omvat. V. W.

Noto-cactussen.

10. *Echinocactus concinnus*., Monv. „De sierlijke", zouden wij haar vrij vertaald kunnen noemen, en zij draagt dien naam met recht. Weinig cactussen geven zoo'n bloemenrijkdom als *E. concinnus*, getuige bijgaande foto, waarvan het cliché door den heer De Laet bereidwillig werd afgestaan.

De bloemen zijn ongeveer 7 cM. groot; de teruggebogen bladen rood met donkeren middelstreep, dan volgen gele met rooden middelstreep, terwijl de binnenste helder glanzend geel zijn. Ook de meeldraden vertoonen een kleurenspeel: de buitenste zijn geel, de binnenste rood.

Wanneer bij volle zon eenige bloemen geheel open zijn, kan men nauwelijks schooner vinden en zal zelfs een cactussenhater ze bewonderen! In geen enkele verzameling mag *E. concinnus* ontbreken en dit behoeft ook niet, want zij stelt weinig eischen, is tamelijk hard en komt dus nog al gemakkelijk den winter door. Bij goede behandeling ver-

schijnen de eerste bloemknoppen reeds vroeg in 't voorjaar en duurt de bloei van volwassen exemplaren bijna den geheelen zomer door. Jammer, dat de bloemen zich niet altijd geheel openen, vooral in donkere zomers is dit het geval.

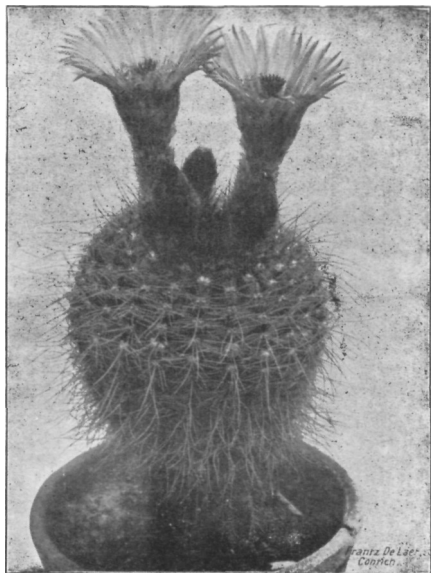
E. concinnus komt in wilden toestand voor in de grasvlakten van Montevideo, waaruit volgt, dat ze bij ons geen al te zonnige doch in den middenzomer een iets beschaduwde standplaats en matige vochtigheid verlangt. De vermeerdering geschiedt zeer gemakkelijk, zoowel door zaad als door jonge plantjes, welke zich aan den voet der moederplant ontwikkelen.

Als variëteit vinden we, zonder nadere beschrijving, vermeld *E. concinnus* var *Jaodii*, Arech.

11. *Echinocactus apricus*, Arech., is na aan de voorgaande verwant, hoewel, wanneer men ze naast elkaar plaatst, wel duidelijk verschil merkbaar is, wat eveneens door vergelijking der beide afbeeldingen blijkt. Ook deze soort bloeit rijk en schoon. De bloemen zijn 2 a 3 cM. lang; de buitenste bloembladen zijn aan de rugzijde purperrood, langs den rand geel en aan de spits fijn getand, de andere zijn geel. *E. apricus* werd in 1905 gevonden te Punta de la Ballena bij Maldonado (Uruguay), waar ze zodevormig in dichte klompen bijeen groeit. De behandeling is evenals de voorgaande soort.

12. *Echinocactus caespitosus*, Speg., is eveneens zeer na aan *E. concinnus* verwant en behoort evenals deze in Montevideo thuis, waar ze in 1905 door Spegazzini gevonden werd.

De bloemen zijn ongeveer 4 cM. lang, zwavelgeel aan den buitenkant viltig behaard en van stijve

zwarte borstels voorzien.

Zooals de wetenschappelijke soortnaam aanduidt, groeit ook deze soort evenals *E. apricus* zodevormig bijeen. Men doet daarom goed, teneinde de karakteristieke eigenschappen van zulke zodevormende cactussen het best te doen uitkomen, de uitloopers niet van de moederplant te verwijderen, doch ze in vlakke breede potten of zaaipannen voort te kweken.

Hetzelfde is het geval met vele *Mamillaria*'s, bijv. *M. Bocasana*, *M. pusilla*, *M. missouriensis*, *M. glochidiata* enz.

13. *Echinocactus muricatus*, Otto, is reeds lang in kuituur, en werd in 1837 voor het eerst door Otto beschreven. Haar vaderland is Zuid-Brazilië (Rio Grande do Sul). Zij groeit het beste op *Cereus* veredeld, doch wordt weinig aangetroffen. De bloemen zijn ongeveer 3 cM. lang, maar veel breeder, daar de groenachtig-gele bloembladen, wanneer de bloem geheel open is, zich wijd-trechtersvormig uitspreiden.

Door de fijne borstels, welke de glasachtige, deels barnsteenkleurige, deels roode stekels begeleiden, ontving deze soort den naam „*muricatus*“, d.i. „de weekstekelige“.

14. *Echinocactus floricomus*, Arech. Met deze uit Uruguay stammende soort begint een nieuwe groep *Noto-cactussen* (de z.g. *Mammulosus*-groep). Haar vorm is meer zuil- dan kogelvormig, planten van 20—25 cM. lengte en 10 à 12 cM. dikte zijn bekend. De 6 cM. lange, gele bloemen verschijnen reeds aan kleine plantjes, en bij meer volwassen exemplaren zeer talrijk, zoodat zij meer verdient aangekweekt te worden dan tot nu toe het geval is, te meer, daar zij geen bijzondere kultuureischen stelt.

15. *Echinocactus submammulosus*, Lem., afkomstig uit het Zuid-oostelijk deel van Zuid-Amerika, is reeds meer dan 60 jaar in kuituur en wordt in de meeste verzamelingen wel aangetroffen. De 4—5 cM. groote, breed-trechtersvormige bloemen verschijnen reeds aan kleine, soms nauwelijks 3 cM. hooge planten.

De buitenste bloembladen zijn bruinachtig-geel met gelen rand en roodachtigen rugstreep en spits.

Daar deze soort zelden spruiten vormt, geschiedt de vermeerdering door zaad, dat gemakkelijk kiemt.

Als variëteit wordt genoemd *E. subm. variegata*, Monv., welke zich door een geelachtig uiterlijk van den typevorm onderscheidt. Daar hiervan gekweekte zaailingen deze eigenschap niet bezitten, moet zij dus als een toevallige speling worden aangewerkt.

16. *Echinocactus mammulosus*, Lem., stamt uit Uruguay en Argentinië, en is reeds sedert 1836 bekend. Zij wordt dikwijls met de voorgaande verwisseld, hoewel er, vooral in den stand der stekels, nogal eenig verschil valt op te merken.

E. subm. heeft 2 middelstekels, waarvan de eene, die naar boven gericht is, veel overeenkomst heeft met de 6 randstekels, terwijl de andere, die Forscher is, naar beneden gericht is. *E. mamm.* heeft 5—15 randstekels en 2 middenstekels, waarvan de eene naar boven en de andere naar beneden gericht is.

Hoewel niet zoo spoedig en talrijk als bij de voorgaande, ontwikkelen zich toch bij *E. mamm.* tamelijk gaarne de 4 cM. groote, fijn welriekende, korttrechtersvormige bloemen, waarvan de buitenste kroonbladen stroogeel zijn met roodachtigen rugstreep, terwijl de binnenste kanariegeel zijn met donkerder basis.

Als variëteiten worden genoemd :

a. var. *pampeana*, Speg., met 2 recht tegenover elkaar staande middelstekels en 5—7 randstekels.

Van deze variëteit, welke wel eens als een afzonderlijke soort (*E. pampeanus*, Speg.) genoemd wordt, onderscheidt men 3 vormen, n.l. var. *charruana*, Arech., var. *rubelliana*, Arech. en var. *subplana*, Arech., welke echter onderling niet veel verschillen ;

b. var. *hircina*, Speg., met 7—15 randstekels, en meestal 3 middelstekels, waarvan de beide bovenste zwakker zijn dan de onderste.

Schelle teekent in zijn handboek bij *E. mam.* nog aan: „als vorm (?) gaat *E. mam. rebescens* hort”.

E. submamm. en *E. mamm.* behooren om haar fraaie vormen en heerlijke bloemen tot de beste Echinocactussoorten. Zij hebben echter dikwijls van een ziekte te lijden welke het wortelgestel aantast. De kleur wordt dan matter, er treedt een stilstand op in den groei en dikwijls neemt het jongste gedeelte (de z.g. „schedel”) een puntigen inplaats van een vlakken vorm aan.

Doen zich deze verschijnselen voor, dan neme men de planten uit den pot, verwijdere al de aangetaste wortels, en potte ze opnieuw op in iets kleineren pot gevuld met zandige bladaarde waardoor een schepje kalk en houtskool gemengd is. Door de planten den eersten tijd iets warmer te houden, herstellen zij zich spoedig.

Ook door veredeling op een *Cereus* onderstam kan dit euvel natuurlijk verholpen worden.

G.

D. D.

Op den Uitkijk.

Neoabbottia. Britt. et R.

Een nieuw cactusgeslacht. In „Smithsonian miscellaneous collections” 1921, vol. 72 no. 9 beschrijven Dr. N. L. Britton en Dr. J. N. Rose een nieuw of liever een wedergevonden Cactusgeslacht.

Ruim 200 jaar geleden verkreeg Plumier, een der eerste cactusbeschrijvers, een aantal cactussen van het eiland Hispaniola, beter bekend als Santo Domingo.

Deze werden door hem in 1704 kortelijks beschreven en in 1755 werden zij, niet steeds nauwkeuring, afgebeeld, in Burman's *Plantarum americanum*. Lamarck benoemde in 1783 deze planten opnieuw en toen ontving de thans wedergevonden soort den naam van *Cactus paniculatus*.

De Candolle deelde in 1828 (*Prod.* 3, 465) de plant bij het geslacht *Cereus* in daar bleef ze tot op heden als een „onvoldoend bekende” soort onder den naam van *Cereus paniculatus* gerangschikt.

In 1920 gingen Dr. W. L. Abbott en E. C. Leonard naar Haïti en zamelden daar onder andere cactussen ook een plant, die als Lamark's *Cactus paniculatus* door Britton en Rose herkend werd en door hen naar den vinder *Neoabbottia paniculata* genoemd werd.

Neoabbottia paniculata (Lam.) Britt. en Rose is een boomvormige cactus, uit de verwantschap der *Cerei*, 6 tot 10 M. hoog met een houtigen ronden stam van 30 cM. in doorsnede, die met een bruin schors bedekt is. De takken die, als regel, uit het eindpunt der ouderen ontstaan, zijn 4 tot 6 cM. breed met 4, somtijds 5 en heel zelden 6 ribben.

De ribben zijn dun, 1 1/2 tot 2 1/2 cM. hoog, de randen een weinig gekarteld, de areolen bevinden zich in de holten tusschen de bochten, 1 1/2 à 2 cM. van elkaar verwijderd. De 12 tot 20 naaldvormige stekels

zijn bruinachtig tot grijs en tot 2 cM. lang. Het zeer typische cephalium van 1 tot 1 1/2 cM. in doorsnede dat later eenigszins gerekt en hoekig wordt zal in een der volgende nummers van Succulenta, in een apart artikel over deze plant, behandeld worden gelijk met de zeer eigenaardige bloemen waarvan hier nog een, zeer schematische, beschrijving volgt.

De, rechte, bloemen zijn van af den voet van het vruchtbeginsel tot aan den uitersten zoom der kroonbladeren 5 cM. lang en bijna 2 cM. in doorsnede en geheel bedekt met smalle langwerpige schubjes of blaadjes zoodat de bloemkroon, die groenachtig wit is, en waarvan de blaadjes 1 cM. lang zijn, voor ternauwernood 3/4 cM. zichtbaar is.
's-Gr. Juli 1921. V. W.

N L. Britton. The Cacti of Trinidad.

Dr. N. L. Britton, Directeur van den Botanischen Tuin te New-York, die in 1920 een reis naar Trinidad maakte geeft in „Trinidad and Tobago Bulletin" (XIX 2 1921) pag. 81—87 een beschrijving van de aldaar door hem gevonden cactussoorten, waarvan hieronder een opgave.

De 13 genummerde soorten zijn inheemsch, een tweetal, *niet* genummerde, species is aangeplant en behoort niet tot de Flora van Trinidad.

1. *Pereskia Pereskia* (L.) Karsten syn. *Pereskia aculeatd* Miller.
Pereskia grandifolia Haw.
 2. *Nopalea cochenillifera* (L.) Salm. Dyck.
 3. *Opuntia Boldinghii* Britt et R.
Opuntia Ficus-indica (L.) Miller.
 4. *Opuntia caribaea* Britt. et R.
 5. *Cereus hexagonus* L. syn. *Cereus lepidotus* Salm. D.
 6. *Cephalocereus Moritzianus* (Otto) Britt. et R.
 7. *Cephalocereus Smithianus* Britt. et R.
 8. *Acanthocereus pentagonus* (L.) Britt. et R. syn *Cereus baxanien-*
sis Karw.
 9. *Lemaireocereus griseus* (Haw.) Britt. et R. syn *Cereus eburneus*
Salm D.
 10. *Hylocereus Lemairei* (Hooker) Britt. et R. syn *Cereus* *Lemairei* Hooker.
 11. *Cactus caesius* (Wendland) Brilt, et R. syn *Melocactus caesius*
Wendland.
 12. *Epiphyllum Hookeri* (L. et O.) Haw. syn *Phyllocactus Hookeri*
Salm D.
 13. *Rhipsalis cassytha* Gaertner.
- 's-Gr. Juli 1921. V. W.

Een bloeiende Agave.

In den Prinsentuin te Leeuwarden valt dezer dagen een bloeiende *Agave americana* te bewonderen, bij de meeste menschen beter bekend als „honderdjarige Aloë". In dubbelen zin is deze naam onjuist, immers de Aloë is een geheel andere plant, welke behoort tot de Lelieachtigen, terwijl de Agave behoort tot de Narcisachtigen. Daarenboven wordt deze plant in gewone omstandigheden geen eeuw oud.

Oorspronkelijk met tal van andere soorten in Mexico thuis behoorend, wordt zij thans in Zuid-Europa algemeen verwilderd aangetroffen en daar ook tot het aanleggen van ondoordringbare heggen gebruikt. In haar vaderland heeft zij slechts 8 tot 16 jaar noodig om zooveel reservevoedsel in de dikke bladeren te verzamelen, dat zij haar van 5

tot 8 M. hoogen op een reusachtigen armbklaker en met honderden bloemen getooiden stengel in de lucht kan verheffen. In Zuid-Europa heeft zij hiervoor 10 tot 20 jaar werk, bij ons duurt het soms 50 tot 80 jaar voor zij bloeit.

Het eene blad na het andere kwam te voorschijn en toch mocht het den stengel niet gelukken zich in de hoogte te verheffen, tot op eens de laatst ontwikkelde bladeren zichtbaar in lengte afnamen en zich zelfs niet meer met de spitse toppen boven de andere konden verheffen. 't Was, als had de plant uitgeleefd, als sukkelde ze aan verval van krachten.

Maar zie, daar rijst uit het hart der plant een stengel omhoog, eerst langzaam, weldra krachtiger en ten laatste met zulk een snellen groei, dat maar een paar warme maanden noodig zijn om dien tot de hoogte van een flinken boom te doen opgroeien. Hij verdeelt zich van boven regelmatig in een aantal takken, waaraan zich weldra honderden bloemen ontwikkelen. Deze zijn lichtgeel van kleur en maken niet veel indruk, doch de verbazend snelle groei wekt ieders bewondering. Tegelijk met den groei worden de bladeren van onderen af eerst rimpelig, dan slap en eindelijk bijna vleezig. De bloei put de plant zoo uit, dat ze sterft.

In Mexico wordt de Agave onder den naam „Magneyplant" in 't groot aangeplant om ter bereiding der „pulque", een zeer geliefkoosde drank der Mexicanen, te dienen. Daartoe snijden ze kort voor den bloei de bloemknop weg en bereiden uit de groote hoeveelheid suikerhoudend vocht, dat dan uit den bloemsteel vloeit, door gisting de pulque en verder door distillatie een soort rum „mescal" geheeten.

De bladeren en wortels bezitten vaatbundels, welke bij uitnemendheid geschikt zijn tot het maken van touw. Vroeger werd hieruit zelfs papier bereid. Bij ons worden de vezels der Agavebladeren wel aangevoerd onder den naam van „Soie végétale" of „Pita". De z.g. campeche of Sisalhennep stamt af van een in Midden-Amerika gekweekte Agavesoort, n.l. *Agave Sisaliana*. Ook op Java worden de laatste jaren uitgebreide Agave plantages gevonden, welke groote hoeveelheden vezelstoffen leveren.

De in stukken gesneden bloemstengel wordt door de Mexicanen tot dezelfde doeleinden gebruikt als bij ons het kurk, terwijl het sap der bladen voor bloedzuiverend wordt gehouden.

Men kan nagaan, in welk een grooten overvloed het sap in deze plant wordt afgescheiden, al men bedenkt dat er uit één plant dagelijksch pi m. 200 kubieke cM. vocht vloeit.

Dit is dubbel merkwaardig, daar de Agave in wilden toestand en op de Amerikaansche plantages meest op dorren, nauwelijks met eenige centimeters teelaarde bedekten bodem voorkomt.

Op onze buitenplaatsen en in stadsparken worden groote Agaves vrij algemeen als kuisplanten in het gazon aangetroffen. Kleine planten vindt men ook nog al eens bij liefhebbers, daar ze uitstekend voor potcultuur te gebruiken zijn en tusschen *Cactussen*, *Aloë's* en andere vetplanten een aardig effect maken, vooral de witgerande en bontbladige soorten.

Ze verlangen een koele standplaats, veel licht en weinig water in den winter, 's zomers veel water en zon. Ze gedijen het best in voedzamen met klei en zand vermengden bladgrond en verlangen goeden waterafvoer. De vermeerdering geschiedt heel gemakkelijk door de

wortelscheuten welke zich aan groote planten ontwikkelen.

Wie in z'n omgeving bloeiende Agaves weet, zal ons met opgave daarvan zeer verplichten.

G. D. D.

Italiaansche Reis-indrukken.

Met den Gothardbaan uit het N. komende betraden we bij Chiasso voor het eerst den Italiaanschen bodem en bereikten spoedig het stadje Como, gelegen aan het meer van dienzelfden naam. Onmiddellijk viel het ons op, hoe geheel anders de plantengroei hier is. Zooals trouwens in het geheele gebied der Italiaansche meren, door den hoogen muur der Alpen veilig beschut voor de koude noordenwinden, vindt men hier een echte sub-tropische flora. Was het wonder, dat onze verwachtingen ten opzichte der succulenten hoog gespannen waren? Reeds in Como troffen we in de bloemenwinkels, echt Italiaansche winkels, met groote neerhangende kleeden voor de uitstalkasten, om de felbrandende zon buiten te sluiten een aantal *Haworthia's* en *Gasteria's* aan, waarvan sommigen in bloei, terwijl overal buiten in parken en plantsoenen Agaven stonden.

In de schitterende tuin van de villa „Carlotta” te Cadenabbia stonden eveneens verschillende soorten Agaven en Aloë's, benevens eenige reuzenexemplaren van *Opuntia* en *Cereus*. Hier blijft alles 's winters buiten staan, omdat de temperatuur hier dan buitengewoon zacht is. Het aantal soorten viel me echter tegen, terwijl er van de namen weinig werk was gemaakt.

Buitengewoon fraai wordt hier *Opuntia tunicata*, waar we stekels bij aantreffen, met de zilverwitte scheeden erom van meer dan 5 cM. Zelf bezit ik een dergelijke plant en het is ongeloofelijk hoezeer deze van de bij ons uit zaad gekweekte exemplaren verschilt, wat de bestekeling betreft. De mooiste succulentverzameling zagen we echter op Isola Bella, het schoonste der wereldberoemde Boromeesche eilanden, gelegen in het Lago Maggiore. Eene schitterende verzameling planten, uit alle familiën en uit alle deelen der aarde is hier bijeengebracht. Een tiental, rijk met beeldhouwwerk versierde terrassen voert omhoog en brengt den bezoeker in verrukking door hare ongekende bloemenweelde. Hier, tegen een soort nis in de rotsen stonden de Agaven, velen met reeds uitgebloeide stengels.

Dit bloeien heeft hier plaats op 10—15 jarigen leeftijd. Verder waren hier tal van *Haworthia's*, Aloë's, *Phyllo-cactussen* en *Epiphyllums* te zien, alweer het meerendeel onbenoemd, terwijl de korte tijd van ons verblijf niet toeliet, gissingen omtrent de ware soortnamen te maken. Ook de geleider, een der tuinlui, kon weinig opheldering geven. Als souvenir kreeg ik een stek van een *Epiphyllum*, met buitengewoon stijve borstelharen op de geledingen. Wellicht, dat ik deze nog wel eens op naam krijg. Wat de succulentenliefhebberij zelf betreft, zag ik vooral in enkele hoteltuinen in Lugano vrij aardige collectie's, waarbij de *Opuntia's* het best vertegenwoordigd waren. Het klimaat in aanmerking genomen, had ik echter een rijkere verscheidenheid van soorten verwacht. Vorstvrije winters en bijna iederen dag zon, voor ons, Hollandsche vetplantenkwekers, om van te watertanden. H.

Mededeelingen.

VERGADERING. Op 6 Aug. j.l. hield het bestuur onzer vereeniging ten huize van haren Voorzitter de eerste bijeenkomst.

Eerst kwamen de financiën ter sprake en werd nagegaan welke leden hun contributie nog niet betaalden. Besloten werd in den loop der volgende maand hierover met bijberekening der incassokosten per postkwitantie te disponeeren. Daar het ledental gestadig toeneemt, geeft de huidige stand van zaken alle hoop, dat „Succulenta" geregeld elke maand in een omvang van 6 tot 10 bladz. kan verschijnen. Aan het einde van dezen jaargang zal een titel met inhoudsopgave over de verschenen nummers worden bijgevoegd.

Wat „Succulenta" betreft, zag het bestuur gaarne, dat van de zijde der leden wat meer medewerking kwam. Het zal ten zeerste op prijs worden gesteld, indien ieder die eenigszins kan, eens iets bijzonders uit zijn verzameling of iets wetenswaardigs uit zijn ervaring mededeelt. Het behoeven geen geleerde opstellen te zijn; een eenvoudige brief is desnoods voldoende, de Redactie zal dan wel voor het verdere zorgen.

Tenslotte werd, om aan veler verzoek te voldoen, besloten een bevattelijk boekje over het aanschaffen en kweken van Vetplanten samen te stellen. De meesten onzer leden die geen vreemde talen kennen, zullen dit besluit ongetwijfeld ten zeerste toejuichen, te meer, daar onze voorzitter, een der beste, zoo niet de beste Succulentkenner in ons land, bereid gevonden werd de verzorging van dit boekje op zich te nemen, dat, van goede afbeeldingen voorzien, tegen een voor ieders beurs bereikbaren prijs, hoogstwaarschijnlijk reeds het volgend voorjaar het licht zal zien.

Na het goede van de tafel der gastvrouw genoten en de mooie plantencollectie bezichtigd te hebben, ging elk zijns weegs.

Was het eerst de bedoeling geweest een algemeene ledenvergadering uit te schrijven, de korte tijd van voorbereiding liet dit niet toe. Laten wij hopen, dat een volgend jaar dit plan verwezenlijkt zal kunnen worden.
G. D. D.

FOTO'S. Van den heer Van Wylick te Venlo en mej. Wijnveldt te Schiedam ontvingen wij eenige fraaie foto's voor het archief, waarvoor onzen dank.

Gaarne ontvangen wij zooveel mogelijk foto's van mooie planten of kiekjes van geheele collecties, welke allicht later wel eens van pas komen.

NIEUWE LEDEN.

187	J. Philippo,	Haarlem,	Teylerplein 41.
188	D. J. v. Driesum,	Leiden.	Mare 76.
189	W. v. Stigt	Amsterdam,	Heymansweg 52 huis o/Y.

Th. Jansen, 's-Gravenhage,

KONINGIN EMMAKADE 148.

Groote voorraad Phyllocactussen in pl.m. 50 van de beste soorten.

Vraagt prijsopgaaf.

Fp. DE LAET, CONTICH bij ANTWERPEN, (België).

CACTUS-SPECIALITEIT.

ZENDT CATALOGUS OP AANVRAGE.